

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY OSTROWIEC
ŚWIĘTOKRZYSKI ZA ROK 2016**

kwiecień 2017 r.

Wprowadzenie.

Niniejszy dokument sporządzony został w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2016 r.

Dokument sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 i art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 poz. 250 z późn. zm.). Dokument przedstawia:

- 1) region gospodarki odpadami komunalnymi,
- 2) uwarunkowania obecnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi,
- 3) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- 4) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- 5) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- 6) liczbę mieszkańców Gminy Ostrowiec Świętokrzyski,
- 7) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, którzy nie zawarli z podmiotem odbierającym odpady komunalne umowy na odbiór odpadów, w imieniu których gmina powinna podjąć działania na rzecz zorganizowania takiego odbioru,
- 8) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski,
- 9) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- 10) kampanię edukacyjno-informacyjną w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
- 11) poziomy recyklingu i poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych kierowanych na składowiska,
- 12) wnioski.

W celu szerszego zobrazowania stanu funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski w dokumencie zawarto odniesienia do lat poprzednich.

Przy sporządzaniu „Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski za rok 2016”, zwanej dalej Analizą, opierano się o dokumenty o charakterze strategicznym, tj.:

- Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego na lata 2016-2022 przyjęty uchwałą Nr XXV/356/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 lipca 2016 r. oraz uchwałą Nr XXV/357/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 lipca 2016 r. w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2016-2022,
 - Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 przyjęty uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2016 r. (M.P. z 2016 poz. 784);
- a także ustawy i akty wykonawcze dotyczące problematyki gospodarki odpadami, tj.:
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 poz. 250 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 poz. 1987 z późn. zm.),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. poz. 676),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 poz.2167),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 czerwca 2016r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi (Dz. U. z 2016 poz. 934),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1923).

1. Region gospodarki odpadami komunalnymi.

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski znajduje się w Regionie II gospodarki odpadami komunalnymi — zgodnie z uchwałą Nr XXV/357/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 lipca 2016 r. w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2016-2022. Dla Regionu II regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) prowadzone są przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów „Janik” Sp. z o.o. z siedzibą Janik ul. Borowska 1 27-415 Kunów. Zgodnie z ww. uchwałą RIPOK ma obsługiwać łącznie około 225 tysięcy mieszkańców.

2. Uwarunkowania obecnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn zm.) definiuje odpady komunalne jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości. Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (szpitale, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, targowiska, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych i zieleni miejskiej.

Przedmiotową analizą objęto rok 2016. Jest to okres ustabilizowania się systemu gospodarki odpadami komunalnymi, który Gmina Ostrowiec Świętokrzyski, zgodnie z przepisami prawa, wdrożyła 1 lipca 2013 r.

Obowiązujący w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski model gospodarowania odpadami komunalnymi opiera się na pakiecie podjętych uchwał w sprawie:

- 1) utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski,
- 2) szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 3) terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 4) wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie

Gminy Ostrowiec Świętokrzyski oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty,

5) wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości położonej na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W zamian za uiszczane opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciel nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, może oddać każdą wytworzoną na nieruchomości masę zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zbieranych w sposób selektywny. W ramach wnoszonej opłaty prowadzony jest punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz punkty zbierania przeterminowanych leków.

3. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający w 2016 r. odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany był do przekazywania odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, wyłącznie do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Zgodnie z uchwałą Nr XXV/356/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 lipca 2016 r. w sprawie uchwalenia „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego 2016-2022”, na terenie Regionu II znajdują się trzy instalacje o statusie instalacji regionalnej, tj.:

- instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
 - instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów,
 - instalacja do składowania odpadów,
- prowadzone przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Janik Sp. z o.o., Janik, ul. Borowska 1, 27-415 Kunów.

Dla Regionu II, w przypadku gdyby regionalne instalacje przewidziane do:

- przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, - składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
- składowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, uległy awarii lub nie mogłaby przyjmować odpadów z innych przyczyn, wyznaczono instalacje zastępcze obsługujące Region I. Prowadzi je Międzygminny Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. Janczyce 50, w gminie Baćkowiec.

Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Janik Sp. z o. o. w okresie swojego funkcjonowania przeprowadził szereg inwestycji mających na celu optymalizację procesów technicznych oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania zakładu na środowisko.

W 2016 r. spółka zrealizowała poważną inwestycję polegającą na wybudowaniu nowoczesnej hali sortowni mechanicznej odpadów o powierzchni 922 m², w której umieszczona została posiadana już linia sortowni mechanicznej odpadów- rozdrabniacz i dwa przesiewacze odpadów. Zgodnie z posiadanym pozwoleniem zintegrowanym znak OWŚ.VII.7222.3.2016 z dnia 14 czerwca 2016 r. zakład ma wystarczające moce przerobowe aby przetworzyć wszystkie rodzaje odpadów, które powinny być dostarczone do RIPOK, tj. zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania (MBP) odpadów.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

ZUO Janik z siedzibą w Janiku, ul. Borowska 1, jako spółka międzygminna z większościovym udziałem Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, wskazuje na potrzebę inwestycyjną, polegającą na rozbudowie kompostowni odpadów zielonych oraz modernizację częściową instalacji sortowni mechanicznej zmieszanych odpadów komunalnych polegającą na poprawie wydajności. Planowana jest także dostawa nowego sprzętu- kompaktora do zagęszczania odpadów na składowisku. W związku z planowanym zastosowaniem większej ilości urządzeń o napędzie elektrycznym Spółka zamierza wybudować także instalację fotowoltaiczną o mocy 40 kW.

5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Całość kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, wytworzonych na terenie nieruchomości zamieszkałych ponosi Gmina Ostrowiec świętokrzyski. Pokrywane one są z opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości tytułem gospodarowania odpadami komunalnymi. Poniesione przez Gminę koszty funkcjonowania systemu w 2016 r. wyniosły 6 675 580,78 zł, i szczegółowo zostały zobrazowane w tabeli 1 (dla porównania z kosztami w 2013 r., 2014 r. i 2015 r.).

Tabela nr. 1. Koszty systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

termin	koszty związane z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych (pomniejszone o kary) ¹⁾	koszty obsługi systemu.	koszt systemu ogółem	wpływ z opłat ²⁾
II półrocze 2013 r.	3 261 870,00	251 931,04	3 513 801,04	2 518 952,41
2014 r.	6 553 415,68	323 075,09	6 876 490,77	4 994 955,86
2015 r.	6 590 526,56	410 606,52	7 001 133,08	5 079 150,00
2016 r.	6 202 336,54	473 244,24	6 675 580,78	4 893 619,55

1) Koszty przypadające na okres;

2) Przychody przypadające na okres.

Źródło: Opracowanie własne.

Wysokość zadłużenia mieszkańców w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi waha się w różnych miesiącach, jest to spowodowane przez właścicieli nieruchomości, którzy nie wnoszą w terminie ww. opłat, a także sytuacją w Spółdzielni Mieszkaniowej Hutnik. Dane o wysokości zadłużenia w ponoszeniu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przedstawiono w tabeli 2.

Tabela nr. 2. Zadłużenie tytułem ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w latach 2013 — 2016.

termin	liczba dłużników	wysokość zadłużenia
31.12.2013 r.	1 286	157 295,47 zł
31.12.2014 r.	1 247	128 960,21 zł
31.12.2015 r.	1 016	157 060,83 zł
31.12.2016 r.	1303	326 138,48 zł

Źródło: program KKSON.

6. Liczba mieszkańców Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Planując nowy system gospodarki odpadami komunalnymi do obliczenia jego kosztów przyjęto prognozowaną ilość osób zamieszkujących w 2013 r., wyliczoną na podstawie prognozy GUS, tj. 69836 osób. Faktyczną ilość osób zamieszkujących teren gminy zweryfikowały dane zawarte w deklaracjach. Dane o liczbie mieszkańców zadeklarowanych przedstawiono w tab. 3. (porównano ją z osobami zameldowanymi).

Tabela nr 3. Liczba mieszkańców Gminy Ostrowiec Świętokrzyski wykazanych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz zameldowanych.

rok	liczba mieszkańców zadeklarowanych			liczba osób zameldowanych
	zbierających odpady selektywnie	nie zbierających odpadów selektywnie	razem zadeklarowanych	
2013	57 970	577	58 547	70 990
2014	57 068	568	57 636	70 135
2015	55 974	572	56 546	69 321
2016	55 443	557	56 000	69 416

Źródło: Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, eksport z systemu informatycznego KSON oraz dane z Wydziału Spraw Obywatelskich.

Powyższe dane wskazują na spadek liczby mieszkańców Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, wykazanych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości położonej na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych, w imieniu których Gmina Ostrowiec Świętokrzyski powinna podjąć działania na rzecz zorganizowania takiego odbioru.

Od wprowadzenia zmian w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi w lipcu 2013 r. do grudnia 2016 r. nie zaszła konieczność podjęcia działań, przewidzianych w art. 6 ust. 6-12 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

8. Odpady komunalne wytwarzane na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Tabela nr. 4. Masa odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2012 —2016 nieruchomości zamieszkane i niezamieszkane.

rok	wszystkie odpady [Mg]	w tym selektywnie zebrane [Mg]	w tym poddane składowaniu bez przetwarzania [Mg]
2012	18 949,5	2 770,2	625,4
2013	17 290,6	3 609,9	314,1
2014	18 609,1	5 736,4	564,0
2015	18 839,9	6 097,2	431,2
2016	19 538,8	6 871,6	200,0

Źródło: sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne.

Masy odpadów zebranych i odebranych w ramach nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w imieniu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski przez wykonawcę usługi (Remondis Sp. z o.o., ul. Zawodzie 16, 02 - 981 Warszawa, Oddział w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Józefa Gulińskiego 13A, 27 - 400 Ostrowiec Świętokrzyski) przedstawiono w tabeli 5.

Tabela nr. 5. Odpady komunalne odebrane w imieniu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski przez wykonawcę usługi (nieruchomości zamieszkane).

termin	masa ogółem [Mg]	masa zmieszanych odpadów komunalnych [Mg]	masa odpadów zebranych i odebranych selektywnie [Mg]	w tym zebranych w PSZOK [Mg]
II. półrocze 2013 r.	7 029,4	5 318,3	1 711,1	486,3
2014 r.	14 431,1	9 823,4	4 607,7	1 049,8
2015 r.	14 685,1	9 703,6	4 981,5	1 140,7
2016 r.	15 265,3	9 664,5	5 600,8	1 732,3

Zródło: sprawozdania podmiotu odbierającego odpady komunalne.

Po wprowadzeniu nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zauważono tendencję zmieniającą proporcje między masą odbieranych zmieszanych odpadów komunalnych a masą odpadów zbieranych selektywnie. Zwiększający się wolumen masy odpadów odebranych selektywnie wskazuje, że mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego coraz lepiej odnajdują się w nowym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi. Sytuacja najlepiej przedstawiała się w zabudowie jednorodzinnej. Dane o masie odpadów odebranych z terenu miasta selektywnie oraz zebranych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych i punktach selektywnej zbiórki przeterminowanych leków przedstawiono w tabeli 6. Mieszkańcy spółdzielni gromadzą odpady komunalne w pojemnikach usytuowanych poza budynkami (w niektórych przypadkach tylko pojemniki na zmieszane odpady komunalne znajdują się w pomieszczeniach zrzutowych na poziomie parteru). Odpady komunalne w zabudowie wielorodzinnej zbierane są zazwyczaj w wydzierżawionych przez zarządców pojemnikach. Często ten sam rodzaj odpadów komunalnych jest gromadzony w pojemnikach o zróżnicowanej kolorystyce np.: na zbieranie szkła przeznaczony jest pojemnik w kolorze niebieskim, białym lub zielonym, na zbieranie tworzyw sztucznych pojemniki typu siatka koloru żółtego lub pojemniki typu dzwon koloru żółtego lub niebieskiego. Wskazane jest ujednolicenie kolorystyki pojemników na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Tabela nr. 6. Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych w sposób selektywny w imieniu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski przez wykonawcę usług i (nieruchomości zamieszkane).

rok	II półrocze 2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.
sposób zbierania odpadów				
Odpady zielone odebrane z nieruchomości zamieszkałych. [Mg]	76,9	311,5	380,2	658,1
Odpady odebrane selektywnie z nieruchomości zamieszkałych (papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło). [Mg]	1 192,7	3 202,1	3 458,3	3 399,0
Masa odpadów pochodząca z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, położonych na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski zebrana w PSZOK w latach 2013-2016. Mg]	486,3	1 049,8	1 140,3	1 732,3
Masa odpadów zebrana w punktach zbiórki przeterminowanych leków w latach 2013-2016. [Mg]	0,4	1,6	2,0	2,0

Źródło: Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

Dzierżawa jest najczęstszym sposobem wyposażenia nieruchomości jednorodzinnych w pojemniki. Mieszkańcy oprócz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ponoszą oddzielnie koszt wynajęcia pojemników.

9. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zmieszane odpady komunalne i odpady zielone, jak i inne rodzaje odpadów wytworzonych na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski zagospodarowywane są przez RIPOK prowadzony przez ZUO Janik Sp. z o.o. z siedzibą ul. Borowska 1, Janik. Sposób zagospodarowania odpadów przez RIPOK przedstawiono w tabeli 7. Wykorzystano w tym celu sprawozdania kwartalne otrzymane z firm wywozowych, odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz informacje pochodzące z ZUO Janik Sp. z o.o.

Tabela nr. 7. Sposób zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Ostrowca Świętokrzyskiego przez Regionalną Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych prowadzoną przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Janik.

rok	2012	2013	2014	2015	2016
Zmieszane odpady komunalne odebrane i poddane przetwarzaniu [Mg]	16 179,3	13 680,7	12 872,7	12 742,7	12 667,2
inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 (19 12 12) poddane składowaniu [Mg]	9 640,0	11 340,5	9 238,2	4 460,0	1 972,0
odpady ulegające biodegradacji nie poddane składowaniu [Mg]	585,5	380,4	770,6	409,4	1 073,5

Źródło sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne, ZUO Janik

Zgodnie z obowiązującym prawem odpady zielone zostały poddane kompostowaniu w regionalnej instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów. Z informacji ZUO Janik z siedzibą w Janiku przy ul. Borowskiej 1 wynika, że cały strumień odpadów zmieszanych przed składowaniem został poddany obróbce mechanicznej.

10. Kampania edukacyjno-informacyjna w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach art. 3 pkt 8 obowiązuje gminę do prowadzenia kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski w 2016 r. prowadziła szeroko zakrojoną kampanię informacyjno – edukacyjną wśród mieszkańców Gminy, której celem była aktywizacja społeczności lokalnej w działaniu na rzecz poprawy stanu gospodarki odpadami, rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, upowszechnienie zasad zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami komunalnymi.

Gmina na realizację ww. zadania otrzymała dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

Główne elementy kampanii:

▪ **16 edycji warsztatów edukacyjnych dla 620 dzieci uczących się w ostrowieckich szkołach podstawowych.** Warsztaty były prowadzone w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów „Janik” Sp. z o. o. przez doświadczonych pracowników spółki. W ramach zajęć uczestnicy zostali wprowadzeni w problematykę działalności Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych, obejrzeli instalacje i urządzenia stosowane w zakładzie. Dzieci uświadomiły sobie jaką drogę pokonują odpady, miały możliwość zobaczyć na własne oczy jak funkcjonuje składowisko odpadów wraz z całą jego infrastrukturą.

▪ **pikniki ekologiczne organizowane na terenie ostrowieckich osiedli mieszkaniowych, we współpracy z ostrowieckimi publicznymi przedszkolami.** W okresie wiosennym odbyły się 4 pikniki edukacyjne, a na jesieni kolejne 4 pikniki pn. „Dorośli i dzieci segregują śmieci”. W ramach pikników zorganizowano stoiska ekologiczne z konkursami dla dzieci, występy artystyczne o tematyce ekologicznej, wymianę baterii za sadzonki roślin, itp. Edukacją ekologiczną objętych zostało około 800 dzieci oraz ich rodziców, którzy wzięli udział w ww. piknikach.

▪ **spektakle teatralne o tematyce ekologicznej pn. „Zielony Kopciuszek”, przedstawione przez profesjonalną grupę teatralną.** Zorganizowane zostały dwa spektakle, jeden dla 460 dzieci przedszkolnych, drugi dla 460 dzieci klas I – III szkół podstawowych. Przedstawienia były formą edukacji ekologicznej najmłodszych mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego w zakresie ochrony środowiska, a w szczególności właściwego postępowania z odpadami.

▪ **publikacja broszury pn. „Śmieci od A do Z”,** która zawierała najważniejsze zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego i została rozesłana pod adresy nieruchomości zamieszkałych – do 26 805 gospodarstw domowych funkcjonujących na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego. W celu zwiększenia poczytności broszury przewidziano krzyżówkę z nagrodami, która dotyczyła problematyki poruszanej w broszurze. Mieszkańcy którzy prawidłowo rozwiązali krzyżówkę i wrzucili kupon do przygotowanej w Urzędzie Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim urny wzięli udział w losowaniu nagród. W konkursie wzięło udział 114 osób, spośród których wylosowano dziesięciu zwycięzców.

▪ **dwa konkursy tematyczne pn. „Drugie życie produktu”.** W ramach konkursów uczniowie klas I - III wykonywali z odzyskanych surowców „dzieła sztuki”, natomiast uczniowie Klas IV – VI „przedmioty użytkowe”.

▪ **publikacja siedmiu artykułów edukacyjnych na łamach lokalnej prasy.** Poruszono w nich wielopłaszczyznowo problematykę postępowania z odpadami, np.: segregowanie odpadów, zbiórkę wielkogabarytów, elektrośmieci i odpadów zielonych, uboczne skutki palenia śmieci, jak postępować z odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi, czy odpadami niebezpiecznymi. Za pośrednictwem prasy informowano również o bieżących wydarzeniach

związanych z realizacją kampanii, jak i funkcjonowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Działania podejmowane w ramach Kampanii EKO OSTROWIEC mają realne przełożenie na wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców naszego miasta. Potwierdza to zwiększający się udział selektywnie zbieranych odpadów w ogólnej masie odpadów komunalnych w Ostrowcu Świętokrzyskim.

11. Poziomy recyklingu i poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych kierowanych na składowiska w 2016 r.

Jednym z podstawowych celów nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest osiągnięcie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska oraz zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie.

Zgodnie z art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. oraz rozporządzeniem ministra środowiska z 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych gminy do dnia 31 grudnia 2020 r. powinny osiągnąć:

- w przypadku odpadów komunalnych takich jak: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło — co najmniej 50% poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia,
- w przypadku innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych — co najmniej 70% poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami.

Natomiast według art. 3c wyżej cytowanej ustawy gminy do dnia 16 lipca 2020 r. mają również obowiązek ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

11.1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła.

Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz sposób obliczania poziomów określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 poz. 2167).

Tabela nr. 8. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%10]									
rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
wymagane	10	12	14	16	18	20	30	40	50
osiągnięte	13,62	14,26	22,55	23,3	27,39	-	-	-	-

Poziomy są liczone łącznie dla wszystkich frakcji odpadów komunalnych wskazanych w rozporządzeniu.

Biorąc pod uwagę dane z poprzednich lat (od 2012 r.) Gmina Ostrowiec Świętokrzyski osiąga coraz lepsze, wyższe niż wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła.

11.2. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz sposób obliczania określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. ws. poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. 2016 poz. 2167).

Tabela nr. 9. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]									
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
wymagane	30	36	38	40	42	45	50	60	70
osiągnięte	79,49	78,26	65,35	75,25	100,00	-	-	-	-

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski osiąga wymagane prawem poziomy. Osiągnięty za 2016 rok wynik 100,00 % spełnia maksymalne wymagania określone dla roku 2020.

11.3. Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów, Gmina do 16 lipca 2013 roku osiągnęła dopuszczalny 50% poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r

Tabela nr. 10. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych.

Rok	2012	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020
Dopuszczalny poziom [%]	75	50	50	50	45	45	40	40	35
Osiągnięty poziom [%]	40,81	48,01	39,11	18,89	0,0	-	-	-	-

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski corocznie osiąga bardzo dobre poziomy ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

Osiągnięty poziom „0” za 2016 rok związany jest z uchYLENIEM w dniu 24.01.2016 r. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

12. Wnioski:

1. Po wprowadzeniu nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zauważalna jest tendencja zmieniająca proporcje między masą odbieranych zmieszanych odpadów komunalnych a masą odpadów zbieranych selektywnie. Zwiększający się wolumen masy odpadów odebranych selektywnie wskazuje, że mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego coraz lepiej odnajdują się w nowym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Zorganizowanie PSZOK, punktów zbiórki przeterminowanych leków, odbiór bezpośrednio z nieruchomości wielkogabarytów, odpadów ZSEE, umożliwiło mieszkańcom pozbywanie

się zróżnicowanych rodzajów odpadów problemowych i niebezpiecznych. Wskazane jest kontynuowanie obecnego systemu zbierania odpadów selektywnych.

3. ZUO Janik Sp. z o.o. wskazuje na potrzebę inwestycyjną polegającą na rozbudowie kompostowni odpadów zielonych oraz modernizację częściową instalacji sortowni mechanicznej zmieszanych odpadów komunalnych polegającą na poprawie wydajności. Planowana jest także dostawa nowego sprzętu- kompaktora do zagęszczania odpadów na składowisku. W związku z planowanym zastosowaniem większej ilości urządzeń o napędzie elektrycznym Spółka zamierza wybudować także instalację fotowoltaiczną o mocy 40 kW.

4. Dane deklaracyjne wskazują na trend zmniejszania ilości mieszkańców miasta wykazanych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości położonej na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Wskazane jest dalsze prowadzenie systematycznej weryfikacji złożonych deklaracji pod kątem liczby mieszkańców, a także sposobu segregacji odpadów, mających wpływ na dochody systemu gospodarki odpadami.

Ostrowiec Świętokrzyski, dnia 24.04.2017 r.

Z up. Prezydenta Miasta

Małgorzata Dębniak
Wiceprezydent Miasta
Ostrowca Świętokrzyskiego